

Til

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Att. sum@sum.dk med kopi til fll@sum.dk, alkr@sum.dk og cks@sum.dk

Høringssvar over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven (udvidelse af ordning om tilskud til tandpleje for udvalgte patientgrupper mv.).

Bedre Psykiatri takker for muligheden for at bidrage til høringen og har følgende bemærkninger.

Bedre Psykiatri er overordnet enig i, at flere patienter, der har fået eller er i risiko for at få betydelige tandproblemer eller betydelig oral funktionsnedsættelse som følge af deres sygdom eller sygdomsbehandling, nemmere skal kunne få tilskud til tandpleje, og i at ordningen forenkles uden omfattende dokumentationskrav, der tidligere har forplumret ansøgningsprocessen. Bedre Psykiatri er samtidig enig i, at der skal sikres et forbedret tandplejetilbud til patientgrupper, der på grund af deres sygdom eller sygdomsbehandling har eller må forventes at få et særligt behov for tandbehandling, og som følge heraf har væsentligt højere udgifter til tandpleje. Ordningen skal således kompensere patienterne for de merudgifter til tandpleje, som de pågældende har som følge af deres sygdom eller sygdomsbehandling i forhold til den øvrige befolkning. Bedre Psykiatri noterer sig, at Regeringen med Sundhedspakken fra maj 2023 og Kræftplan V har besluttet at udvide og forenkle tilskudsordningen, som giver visse patientgrupper ret til et særligt tilskud til tandpleje. Indenrigs- og Sundhedsministeriet har til brug for udmøntningen af initiativet i Sundhedspakken indhentet fagligt bidrag fra Sundhedsstyrelsen i forhold til udvidelse og forenkling af ordningen.

Bedre Psykiatri har som udgangspunkt ingen indvendinger til selve lovforslagets udformning eller påtænkte målgruppers berettigelse til et særligt tilskud. Bedre Psykiatri er dog dybt forundret over udeladelsen af mennesker med tandsygdom som følge af psykisk sygdom som målgruppe og ønsker at henlede folketingets opmærksomhed på den politiske aftale og heraf affødte lovforslag, generelt og principielt er truffet i strid med et oplyst sundhedsfagligt grundlag om, at mennesker med psykisk sygdom også bør omfattes af ordningens udvidelse. Med Aftale om udvidelse og forenkling af ordningen om tilskud til tandpleje til visse patientgrupper den 25. januar 2024 fremgår det, hvis dette bliver aktuelt, at Sundhedsstyrelsen vil få til opgave at foretage en afdækning af, om der kan laves en relevant afgrænsning af patientgrupper, der på grund af medicinsk behandling med psykofarmaka får betydelige tandproblemer, og som følge deraf har store udgifter til tandlægeregninger¹.

Når mennesker med tandsygdom som følge af psykisk sygdom er udeladt af aftalen, fremstår det for Bedre Psykiatri som endnu et eksempel på forskelsbehandling og stigmatisering af en stor gruppe af mennesker i Danmark, og hvordan der strukturelt er forskel i behandlingen og prioriteringen af sygdomme som kræft og psykisk sygdom². Det er Bedre Psykiatri's vurdering, at der er sundhedsfagligt belæg for, at udvidelsen og forenklingen af ordningen også skal indbefatte mennesker med psykisk sygdom, der på grund af deres sygdom/sygdomsbehandling har et særligt behov for tandbehandling. Tandsygdomme er et alvorligt og påvist problem hos mennesker med psykisk sygdom, og tilskud til denne målgruppe har længe været efterspurgt af Sundhedsstyrelsen. Det fremgår f.eks. af Sundhedsstyrelsens Faglige oplæg til en 10årsplan for psykiatri 2022³, at mennesker med psykiske lidelser har en højere forekomst af tandsygdom og tandtab end den gennemsnitlige befolkning, hvilket kan tilskrives risikofaktorer som usund kost, mundtørhed forårsaget af visse psykofarmaka, dårlig

mundhygiejne og uregelmæssige tandplejebesøg (Side 83, 87 samt iht. Anbefaling 3). Bedre Psykiatri gør endvidere opmærksom på, at Sundhedsstyrelsen har særlig bevågenhed på tandsundhed blandt mennesker med psykisk sygdom (Sundhedsstyrelsens [website](#)) hvor det fremhæves, at *"mange ikke er klar over, at særligt lægemidler mod psykisk sygdom kan påvirke ens tænder og tandsundhed. Disse lægemidler kan nemlig nedsætte spyttproduktionen og give mundtørhed, der kan give alvorlige tandproblemer. Det gælder især, hvis man indtager medicinen over en længere periode, eller hvis man på grund af en psykisk lidelse i en periode har svært ved at passe sine tænder."* Iflg. Sundhedsdatastyrelsen har 787.000 danskere indløst en recept på psykofarmaka i 2023 ([Sundhedsdatastyrelsen, 2023](#)). Heraf har fx 141.000 voksne danskere har indløst en recept på antipsykotiske lægemidler ([Sundhedsdatastyrelsen, 2023](#)).

Det gælder, at også mennesker med psykisk sygdom efter gældende regler har svært ved at dokumentere, at deres tandproblemer er opstået på grund af deres sygdom eller sygdomsbehandling, hvilket kan føre til afslag om tilskud. Det gælder f.eks. patienter med psykiske lidelser, der sjældent går til tandlæge, og som derfor ikke kan dokumentere deres tandstatus forud for diagnostik af sygdom eller igangsættelse af sygdomsbehandling.

Bedre Psykiatri foreslår på baggrund af Sundhedsstyrelsens sundhedsfaglige bidrag, at mennesker med tandsygdom som følge af psykisk sygdom skal være omfattet af lovforslaget. Det vil både give større tandsundhed og livskvalitet for en gruppe med alvorlige tandproblemer.

Med venlig hilsen

Bedre Psykiatri

Noter

¹ Aftale om udvidelse og forenkling af ordningen om tilskud til tandpleje til visse patientgrupper 25. januar 2024

² <https://www.altinget.dk/social/artikel/flere-kraeftpatienter-faar-tilskud-til-tandpleje-mens-psykiatrien-maa-vente-mennesker-med-psykisk-sygdom-maa-noejes-med-krummerne>

³ Sundhedsstyrelsen, 2022 Fagligt oplæg til en 10-årsplan: Bedre mental sundhed og en styrket indsats til mennesker med psykiske lidelser